

Buro Maerlant
Landschap, Ecologie & Ruimtelijke Ordening

BM-RAPPORT 2021

Genderen Zuid

Ecologische quickscan

J. van Suijlekom, 25 november 2021

Inhoud

	Blz
1 Inleiding	3
1.1 Algemeen	3
1.2 Methode / doel	3
1.3 Beschrijving van het plangebied en de ingrepen	3
2 Wet- en regelgeving	4
2.1 Wet natuurbescherming	4
3 Bronnenonderzoek	7
3.1 Data uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD)	7
3.2 Gebiedsbescherming	8
4 Resultaten van het veldonderzoek	8
4.1 Algemeen	8
4.2 Beschermd soorten: resultaten en verwachting	9
5 Conclusie en advies	12
Conclusie	12
Advies	12
Literatuur	14

Impressie van het
plangebied
Foto's: Buro Maerlant
juni en september 2021.

1 Inleiding

1.1 Algemeen

In het plangebied Genderen Zuid is men voornemens circa 60 woningen te realiseren. Voor dit doel heeft Buro Maerlant een ecologische quickscan uitgevoerd. Het veldbezoek werd uitgevoerd op 24 juni en 8 september 2021.

1.2 Methode / doel

De ecologische quickscan bestaat uit een veldonderzoek en de verslaglegging daarvan. Tijdens het veldonderzoek is het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van diersporen zoals uitwerpselen, krab- en graafsporen, en is de vegetatie bekeken. Tevens zijn waarnemingen van aanwezige diersoorten gedaan. Op basis van *expert-judgement* is een inschatting gemaakt van het mogelijke voorkomen van beschermde soorten. Dit is afgewogen tegen de toekomstige ontwikkelingen. Doel van het onderzoek is een goed onderbouwde inschatting te geven, zodat kan worden gehandeld conform de Wet natuurbescherming.

1.3 Beschrijving van het plangebied en de ingrepen

Het plangebied Genderen Zuid (vanaf nu 'het plangebied') is gelegen tegen de zuidoostelijke rand van de bebouwde kom van Genderen en omvat een tweetal graslandpercelen en een paardenwei omgeven door een greppel (figuur 1). Men is voornemens circa 60 woningen te realiseren waarvan circa de helft zal bestaan uit rijwoningen en het overige deel uit twee-onder-een-kapwoningen en vrijstaande woningen. In de zuidoostelijke helft van het

Figuur 1
Globale situering van het plangebied in rood.
Bron luchtfoto: Google.

plangebied is groen voorzien, met een parkachtige opzet en waterpartijen. Er zijn relatief veel bomen voorzien, deels bestaande uit rijen bomen (knotwilgen) aan de rand van een perceel grasland. Een deel van het grasland blijft vermoedelijk dezelfde functie houden.

Wet- en regelgeving

2.1 Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet vervangt drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. De Europese Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn zijn in deze wet geïmplementeerd. Bevoegdheden inzake ontheffingen en vrijstellingen komen met deze wet te liggen bij de provincie. In sommige situaties is het Rijk bevoegd gezag.

Soortbescherming: drie beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent inzake soortbescherming drie aparte beschermingsregimes: voor soorten van de Vogelrichtlijn, van de Habitatrichtlijn inclusief het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en voor andere nationaal beschermde soorten. Per beschermingsregime gelden aparte verbodsbepalingen en bijbehorende vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden (zie onderstaande tabel).

Tabel 1
Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming.
Bron: brochure soortbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Ministerie van Economische Zaken.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te verstoren, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen

Ontheffing en vrijstelling

Op basis van een ontheffing of een vrijstelling is overtreding van de verbodsbepalingen in principe mogelijk. Aangetoond dient te worden dat er sprake is van geen andere bevredigende oplossing (alternatief), er sprake is van een door de wet genoemd belang (bijvoorbeeld volksgezondheid of openbare veiligheid) en de ingreep geen afbreuk doet aan de gunstige instandhouding van de soort. Nieuw in de wet is dat voor alle soorten de mogelijkheid wordt geboden te werken volgens een goedgekeurde gedragscode. Indien aan bovenstaand wordt voldaan geldt een vrijstelling als aantoonbaar wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. De verbodsbepalingen zijn gericht op het individu, echter wordt bij de beoordeling of kan worden afgeweken van de bepalingen gekeken naar de gunstige instandhouding van de soort. De zorgplicht blijft in de Wet natuurbescherming evenwel van toepassing, óók voor niet beschermde soorten, dit houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor alle planten en dieren en de leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld, echter kan hierop door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd.

Jaarronde bescherming vogels

Nesten van vogels zijn doorgaans alleen beschermd tijdens het broedseizoen. Van een beperkt aantal vogelsoorten zijn nesten ook in de nieuwe wet buiten het broedseizoen en dus jaarrond beschermd (zie tabel 2).

Tabel 2
Bescheringscategoríeën nesten, waarop de verbodsbepalingen van artikel 3.1 en 3.5 Wnb van toepassing zijn: Jaarrond(1 t/m 4) of tijdens het broedseizoen (categoríe 5).

Categorie	Omschrijving
Jaarrond beschermde nesten	
1	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3	Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
Niet jaarrond beschermde nesten Let op: onderbouwing en eventueel nader onderzoek echter gewenst. Indien sprake is van zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden, zijn ook deze nesten beschermd.	
5	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (voorbeeld: boerenzwaluw, ekster, groene specht en spreeuw).

Van alle categorieën vogels in hierboven genoemde tabel is het belangrijk aan- of afwezigheid van nesten / territoria aan te tonen en sprake is van een mogelijk effect. Via een omgevingscheck en eventueel nader onderzoek is dit mogelijk. Voor categorie 5 - soorten is een potentie inschatting doorgaans voldoende.

Gebiedsbescherming

In de Wet natuurbescherming is gebiedsbescherming op vergelijkbare wijze geregeld als de voormalige Natuurbeschermingswet 1998. Ook in de Wet natuurbescherming wet beoogt men bescherming van gebieden die nationaal en internationaal van belang zijn. Het betreft de bescherming van gebieden op Nederlands grondgebied die vanuit de Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn zijn aangewezen. Gezamenlijk vormen deze gebieden een Europees netwerk: Natura 2000. De status van beschermde natuurmonumenten is bij de inwerkingtreding van de nieuwe wet komen te vervallen. Het merendeel van de voormalig beschermde gebieden maken onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland en zijn op deze wijze beschermd.

Ingrepen en effecten

In de Wet natuurbescherming is bepaald, dat handelingen of projecten die mogelijk schadelijk invloed hebben op Natura 2000-gebieden vergunningsplichtig zijn. Door middel van toetsing wordt bepaald of sprake is van effecten, en zo ja in welke mate dit is. Toetsing vindt plaats in drie fasen:

- » orientatiefase of voortoets;
- » verstorings- en verslechteringstoets (bij mogelijke negatieve, maar géén significant negatieve effecten);
- » passende beoordeling (kans op significant negatieve effecten).

Als uit de verstorings- en verslechteringstoets blijkt, dat sprake is van mogelijk negatieve effecten dient in een aanvullende toetsing een effectbeoordeling plaats te vinden en is een vergunning nodig. Het bevoegd gezag (de provincie en in sommige situaties het Ministerie) verleent een vergunning onder strikte voorwaarden, waarbij met voldoende mitigerende en compenserende maatregelen de instandhoudingsdoelstellingen zijn gewaarborgd.

3 Bronnenonderzoek

3.1 Data uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

Voor het onderzoek zijn de gegevens uit de NDFF middels quickscanhulp opgevraagd. Het betreft waarnemingen van beschermde soorten krachtens de Wet natuurbescherming binnen een straal van 0 tot 5 km ten opzichte van het plangebied. Dit is exclusief algemene beschermde soorten waarvoor bij ruimtelijke ingrepen een provinciale vrijstelling geldt. De gegevens zijn in de onderstaande tabel weergegeven (tabel 4).

Tabel 4
Data uit de NDFF:
waarnemingen strik-
ter bescherm-
de soorten in de
omgeving van het
plangebied. © NDFF
- quickscanhulp.nl
21-09-2021

Naam	Groep	Afstand
Boomvalk	Vogels	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	0 - 1 km
Grote gele kwikstaart	Vogels	0 - 1 km
Havik	Vogels	0 - 1 km
Huismus	Vogels	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	0 - 1 km
Roek	Vogels	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	0 - 1 km
Bever	Zoogdieren	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	0 - 1 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Waterspitsmuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Wolf	Zoogdieren	0 - 1 km
Alpenwatersalamander	Amfibieën	1 - 5 km
Heikikker	Amfibieën	1 - 5 km
Kamsalamander	Amfibieën	1 - 5 km
Poelkikker	Amfibieën	1 - 5 km
Grote vos	Dagvlinders	1 - 5 km
Vermiljoenkever	Geleedpotigen	1 - 5 km
Gevlekte witsnuitlibel	Libellen	1 - 5 km
Brave hendrik	Vaatplanten	1 - 5 km
Grote modderkruiper	Vissen	1 - 5 km
Slechtvalk	Vogels	1 - 5 km
Wespendief	Vogels	1 - 5 km
Zwarte wouw	Vogels	1 - 5 km
Baardvleermuis / Brandts vleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Bosvleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Bunzing	Zoogdieren	1 - 5 km
Kleine dwergvleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Meervleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Tweekleurige vleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Watervleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Wezel	Zoogdieren	1 - 5 km

Bij de uitwerking van de resultaten van het veldonderzoek (zie hieronder) wordt een verwachting uitgesproken in hoeverre deze beschermde soorten in het plangebied aanwezig kunnen zijn en in hoeverre effecten zijn te verwachten.

3.2 Gebiedsbescherming

Het plangebied is niet nabij Natura 2000-gebieden gelegen, deze gebieden bevinden zich op een afstand van circa 4 km of meer ten opzichte van het plangebied. Op grotere afstand kan depositie van stikstof een aandachtspunt zijn. Conform het recentelijk vastgestelde Besluit stikstofreductie en natuurverbetering (juli 2021) is de bouw - aanlegfase inzake stikstof niet meer vergunningsplichtig. De gebruiksfase is echter niet vrijgesteld in de nieuwe wet. Woningen worden conform de huidige regels gasloos uitgevoerd, zodat voor de gebruiksfase alleen gemotoriseerd (woon-werk) verkeer relevant is. Het initiatief betreft het gebruik van circa 60 woningen. Een verkeersgeneratie van 3000 bewegingen per etmaal en een stikstofuitstoot van 166 kg op jaarbasis levert in Aerius (d.d. 21-09-2021) op deze afstand (rekenpunt aan de rand van het dichtstbijgelegen gebied) nog geen depositie op naar de aanwezige habitats. De verkeersgeneratie zal met zekerheid aanmerkelijk lager zijn. Stikstof gevoelige en relevante habitats bevinden zich daarnaast op ruimere afstand (7 km of meer). Het aspect stikstof vormt geen belemmering. Indien een stikstofberekening benodigd is, zal dit kunnen worden aangetoond.

De Bergsche Maas zelf ten zuiden van het plangebied op een afstand van 300 meter is de dichtstbijgelegen zone die onderdeel uitmaakt van het Natuurnetwerk Nederland. Dit is ruim buiten de invloedssfeer van de ingrepen. Er wordt niet in of direct nabij het Natuurnetwerk gebouwd. De aanleg van nieuwe natuur versterkt voor sommige soorten de functie van het Natuurnetwerk indirect.

Negatieve effecten op beschermde gebieden zijn redelijkerwijs uit te sluiten.

4 Resultaten van het veldonderzoek

4.1 Algemeen

Het veldonderzoek werd uitgevoerd in de ochtend van 26 juni en de vroege middag van 8 september 2021. Tijdens het eerste veldbezoek was het bewolkt, droog en was sprake van enige wind, bij een temperatuur van circa 18 °C. Bij het 2e bezoek was het onbewolkt/helder, vrijwel windstil, bij een temperatuur van circa 26 °C.

Biotopen

In het plangebied waren de volgende biotopen aanwezig:

- » Productiegrasland (raaigras) bestaande uit aan de randen kavelsloten. Smallere sloten voerden weinig tot geen water en waren dicht begroeid met soorten als het liesgras, riet, de grote lisdodde en grote brandnetel. In het najaar (november) waren de sloten door schonen vegetatieloos. Een bredere (te behouden) watergang was aan de oevers begroeid met liesgras en bevatte relatief helder water. De bodem was op alg na niet begroeid.
- » Paardenwei met een door bergrazing korte vegetatie omgeven door een greppel, deels met jonge opslag van zwarte els.
- » Gedeelte van een tuin met speeltoestellen en aan de rand jonge bomen onder meer de

zomereik en zwarte els.

- » Tuin met een grindpad en gazon.
- » Rij knotwilgen aan de straatzijde parallel aan een sloot. Eén wilg was in slechte staat en vertoonde veel dood hout en ondiepe rotingsgaten.

In de nabije omgeving waren de volgende biotopen aanwezig:

- » Dorpsrand met bijbehorende woningen en tuinen, deels agrarisch. Het dorp was nabij het plangebied ruim van opzet met percelen met grote tuinen en erven, weiden. Verspreid stonden hoogstam fruitbomen.
- » Bredere watergang met parallel daaraan een asfaltweg met populieren en ten zuiden daarvan een dijk.
- » Opslagplaats / gronddepot omgeven door grasland, divers, met enkele rijen knotwilgen.

4.2 Beschermde soorten: resultaten en verwachting

Planten

In de omgeving van het plangebied is één beschermde vaatplant waargenomen. Het betreft de brave hendrik (zie data NDFF in tabel 4). De brave handrik is een uiterst zeldzame soort en is blijkens verspreidingsatlas.nl waargenomen nabij het Hollands Diep één waarneming inde regio betreft een niet wild exemplaar. In het plangebied zijn geen beschermde planten aangetroffen, dan wel kon het mogelijke voorkomen op basis van het habitat op voorhand worden uitgesloten. Er was sprake van uiterst voedselrijke omstandigheden en een soorten- arme vegetatie, deels was sprake van verruiging bij greppels en watergangen. De aanwezigheid van beschermde vaatplanten binnen de werkgrenzen kan op basis van deze habitatscan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Zoogdieren algemeen

In de omgeving zijn blijkens de data van de NDFF de bever, waterspitsmuis, wolf en diverse kleinere marters aangetroffen. Het plangebied bestaat uit open agrarisch gebied en wordt door de meeste strikter beschermde soorten, en in het bijzonder kleinere marterachtigen, op voorhand gemeden door het ontbreken van voldoende beschutting en rust. Sporen en/of potenties zijn niet aangetroffen in het plangebied zelf. De aanwezigheid van vaste rust - of verblijfplaatsen van strikter beschermde grondgebonden zoogdieren kan op basis van deze habitatscan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

In de omgeving van het plangebied zijn diverse soorten vleermuizen waargenomen, waaronder de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis en de laatvlieger nabij het plangebied. De meeste soorten uit tabel 4 zijn in zowel boom- als gebouwgebonden. De rosse vleermuis prefereert in de regel bomen. In het plangebied stonden geen voor vleermuizen geschikte bomen (met holten of andere toegankelijke delen). De aanwezigheid van verblijfplaatsen in het plangebied zelf kan worden uitgesloten. Woningen in de omgeving bieden potentie, echter wordt op voldoende afstand gebouwd in thans open gebied. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden kan worden

uitgesloten.

Foerageergebied en vliegroutes

Als foerageergebied heeft het plangebied zelf mogelijk enige betekenis op windstille momenten. Vleermuizen zijn afhankelijk. Het aanwezige geschikt jachtgebied is klein in verhouding tot overig aanwezig potentieel geschikt jachtgebied in de omgeving. Na realisatie blijft de omgeving van het plangebied in vergelijkbare mate geschikt om te jagen. De laanbeplanting (populier) aan de Tol ten zuiden van het plangebied kan functie hebben hebben als vliegroute voor vleermuizen. Ingrepen aan deze structuur zijn echter niet voorzien. Negatieve effecten op de navigeer- en foerageermogelijkheden van vleermuizen zijn redelijkerwijs uit te sluiten.

Vogels

Algemeen

In het plangebied werden diverse algemene broedvogels aangetroffen, zoals de meerkoet, de merel, de spreeuw en de Turkse Tortel. In de beplantingen nabij de randen kunnen diverse soorten broedend worden verwacht. Door rekening te houden met de broedperiode, wordt voorkomen dat in gebruik zijnde nesten worden verstoord. Het grasland zelf kan afhankelijk van het maai-beheer geschikt zijn voor weidevogels. Doordat er in de omgeving een overmaat aan vergelijkbaar gebied aanwezig is, is op voorhand geen sprake van essentieel broedgebied. Door rekening te houden met de broedperiode wordt eenvoudig voorkomen dat broedende weidevogels worden verstoord.

Jaarrond beschermde soorten

Als broedlocatie is het plangebied zelf door het grotendeels ontbreken van opgaande beplantingen voor de meeste jaarrond beschermde soorten ongeschikt. Nesten van jaarrond beschermde soorten werden niet aangetroffen nabij het plangebied ook geen nesten van kraaiachtigen die eventueel kunnen worden hergebruikt. De omgeving is voor de steenuil zeer geschikt door de aanwezigheid van ruim opgezette (agrarische) bebouwing en kleinschalige elementen zoals weiden en hoogstamfruit. In het deel van Genderen ten noorden van het plangebied zijn blijkens waarneming.nl enkele jaren achtereen roepende steenuilen waargenomen. Ook is regelmatig melding gedaan van een koppeltje. De steenuil heeft een relatief klein territorium, zodat deze vrij zeker ook in dit deel van het het dorp broedt en foerageert. Het plangebied zelf is doordat sprake was van homogene grote percelen als foerageergebied op voorhand van ondergeschikt belang voor de steenuil. De aanleg van nieuwe natuur kan kansen bieden voor de steenuil. De steenuil is een cultuurvolger en gewend aan menselijke activiteit en zal interessante gebieden rondom de nieuwe woningen zonder meer kunnen vinden. Het plangebied heeft voor overige jaarrond beschermde vogels (roofvogels en overige uilen) als foerageergebied mogelijk enige betekenis. Doordat in de omgeving ruimschoots vergelijkbaar of interessanter foerageergebied over blijft worden ook geen effecten verwacht op foerageermogelijkheden van overige soorten.

Vissen

In de ruimere omgeving van het plangebied is de grote modderkruiper aangetroffen. De grote

modderkruiper prefereert plantenrijke wateren met een modderbodem. De kavelsloten bieden potentie voor de grote modderkruiper doordat deze relatief weinig water voerden en in verbinding staan met dieper en breder water ten zuiden van het plangebied. Men is voornemens een kavelstoot / greppel te verleggen en een nieuwe grotere watergang in de beoogde natuurzone aan te leggen. Afhankelijk van de werkwijze worden geen effecten verwacht op de grote modderkruiper daar er ruimschoots nieuwe watergangen worden aangelegd. Onduidelijk is of de grote modderkruiper daadwerkelijk voorkomt in het plangebied zelf. Indien men de watergang wenst te dempen is nader onderzoek benodigd naar de grote modderkruiper.

Amfibieën

Blijkens de data uit de NDFF zijn in de omgeving van het plangebied diverse soorten strikter beschermde amfibieën aangetroffen, waaronder de alpenwatersalamander en de poelkikker. De kavelsloten waren op een te behouden bredere sloot reeds vroeg in het seizoen dichtgegroeid en voerden weinig water. Als voortplantingsbiotoop zijn deze dan ook beoordeeld als ongeschikt. Tijdens het bezoek in juni werden in de bredere watergang visueel geen amfibieën waargenomen. Er was ook sprake van uiterst voedselrijke omstandigheden en er ontbrak een ontwikkelde watervegetatie in de bredere watergang. De aanwezigheid van strikter beschermde amfibieën binnen de werkgrenzen kan redelijkerwijs worden uitgesloten. Bij de aanleg van nieuwe natuur kan de realisatie van waterpartijen kansen bieden voor diverse soorten.

Insecten

In de omgeving van het plangebied zijn diverse beschermde insecten aangetroffen onder meer de gevlekte witsnuitlibel. Binnen de werkgrenzen ontbrak mede door de afwezigheid van waardplanten op voorhand geschikte voortplantingsbiotoop. De aanwezigheid van beschermde insecten binnen de werkgrenzen kan worden uitgesloten.

Overige soortgroepen

Voor de overige door de Wet natuurbescherming strikter beschermde soortgroepen ontbreekt geschikt leefgebied in het plangebied. Effecten zijn door de aard van de ingrepen ook niet aan de orde.

5 Conclusie en advies

Conclusie

Soorten

In het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden, zijn de volgende potentiële en actuele natuurwaarden aangetroffen waar rekening mee gehouden dient te worden:

- » Algemene broedvogels, inclusief eventueel aanwezige weidevogels (niet jaarrond beschermd).
- » Mogelijke aanwezigheid van de grote modderkruiper in een te verleggen kavelsloot.

Effecten

Doordat de werkzaamheden grotendeels op het land plaatsvinden en preventief afdoende maatregelen kunnen worden getroffen, zijn bij de ontwikkeling van het plangebied op basis van de huidige staat van het plangebied géén negatieve effecten op strikter beschermde soorten te verwachten. In het plan zijn nieuwe watergangen voorzien, zodat met de juiste werkwijze geen effect zal optreden op eventueel aanwezige grote modderkruipers. De aanleg van nieuwe natuur kan voor veel soorten kansen bieden.

Beschermde gebieden

Het plangebied ligt niet in beschermde gebieden krachtens Natura 2000, EHS / de Provinciale Verordening. Er is voldoende aannemelijk gemaakt, dat effecten van de plannen op beschermde gebieden in de ruimere omgeving uit te sluiten zijn.

Advies

Vogels algemeen

Doordat de kans bestaat dat broedende vogels in het plangebied aanwezig kunnen zijn, wordt aanbevolen rekening te houden met de broedperiode van vogels algemeen inclusief weidevogels. Werkzaamheden als, het verwijderen van beplantingen en grondverzet algemeen wordt bij voorkeur uitgevoerd vóór half februari en ná half augustus. Indien een ter zake deskundige heeft vastgesteld, dat geen nesten aanwezig zijn, is het ook mogelijk op een ander moment te werken. Het verstoren van broedende vogels (dat leidt tot het permanent verlaten van een nest) is conform de Wet natuurbescherming niet toegestaan.

Vissen (grote modderkruiper)

Indien men sloten wenst te dempen is nader onderzoek benodigd naar de grote modderkruiper.

Vorkomen vestiging soorten algemeen

In de huidige staat heeft het plangebied voor veel soorten weinig betekenis. Indien het plangebied verruigt bestaat de kans dat soorten zich alsnog vestigen. Voor dit doel wordt geadvi-

seerd verruiging te voorkomen door voortzetting van het huidige gebruik of door periodiek maaien tot aan de uitvoer van de ingrepen.

Aanleg nieuwe natuur

In het plan is een groot oppervlak bestemd voor nieuwe natuur. De feitelijke inrichting is nog niet concreet. Natuurwaarden kan men doen laten toenemen door bijvoorbeeld het volgende uit te voeren:

- » Kansen te bieden voor de steenuil door de aanleg van kleinschalige elementen zoals struwelen, ruige overhoekjes, hoogstamfruit en bloemrijke weiden.
- » De realisatie van natuurvriendelijke oevers (plas-dras) en maaien gefaseerd uit te voeren zodat in de winter een deel van de vegetatie aanwezig blijft.
- » Indien noodzakelijk tijdig alternatief habitat te creëren voor de grote modderkruiper in de vorm van ondiepe vegetatie rijke sloten.

Literatuur

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk, en J.B.M. Thissen, 1992.
Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Diepenbeek, A. van, 1999.
Veldgids Diersporen (tweede druk, 2003). KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Meijden, R. van der, 2005. Heukel's flora van Nederland. Wolters-Noordhoff, Groningen.

Internet

- » [Google maps](#)
- » <https://calculator.aerius.nl/>
- » <https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>
- » <https://www.verspreidingsatlas.nl>
- » http://www.natuurindegemeente.nl/aandeslagmetdenatuurwet/wp-content/uploads/2016/12/Soortenbescherming_bij_ruimtelijke_ingrepen_1.3_15122016.pdf
- » www.nederlandsesoorten.nl

Buro Maerlant Dorpsstraat 17 4271 AA Dussen
T 085 877 86 85
E info@BuroMaerlant.nl | www.BuroMaerlant.nl
KvK 69667705